

Avdelning
Infrastrukturavdelningen Allmänna byrån
Kontaktperson: Gustav Blomberg

Förtydligande gällande trafikillstånd för yrkesmässig trafik med lastbil och buss

Nedan finns information om yrkestrafikillstånd för lastbil och buss, och förtydliganden ifall ett företag har flera fordon varav en del utför beställningstrafik där yrkestrafikillstånd krävs och en del utför transporter för internt bruk. Rekommendationerna gäller i praktiken främst företag har yrkestrafikillstånd för lastbilar, men kan även appliceras på bussföretag på Åland. Här nedan återges instruktioner landskapsregeringen har på hemsidan samt ges rekommendationer för hur man kan hantera en större lastbilsпарк.

Trafikillstånd

För att framföra fordon i yrkesmässig trafik måste transportören vanligtvis ha trafikillstånd. I landskapslag (1976:33) om yrkesmässig trafik definieras yrkesmässig trafik som att motorfordon jämte förare mot betalning ställs till allmänhetens eller viss uppdragsgivares förfogande för person- eller godsbefordran på väg som avses i vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland.

Trafikillstånd krävs för att köra lastbil, buss eller personbil (taxi) i yrkesmässig trafik.

Transporter som inte behöver ha ett trafikillstånd om transportören utför

- godstransporter med traktor som du, som ägare, behöver för lantbruk som du bedriver
- transporter av lätta varuförsändelser med fordon eller fordonskombination vars totalvikt är högst 3 500 kg
- transporter avseende uteslutande bärgning och därmed jämförbar bogsering av fordon
- transporter med ambulansbil, om ambulansbilen innehas av staten, landskapet, kommun, kommunalförbund, sjukhus eller allmännyttigt samfund
- avfallstransporter med fordon som innehas av kommun eller av kommuner gemensamt

Av definitionen följer också att transportörer och företag som endast distribuerar egna varor inte behöver ha trafikillstånd.

Särskilt gällande trafikillstånd för lastbil och buss

Yrkestrafik för gods och persontransporter över 9 pers. (det vill säga i praktiken lastbil och buss) är först och främst reglerade av EU-lagstiftning i form av direktgällande lagstiftning på förordningsnivå och av Ålands landskapslag om yrkesmässig trafik. Gränsöverskridande gods- och linjetrafik är riksbehörighet

och där gäller även rikets lagstiftning på området. När det gäller yrkestrafiktillstånd för lastbil och buss är de också vara utställda på en juridisk person (ett företag), vilket är en skillnad jämfört med taxitillstånd som endast ges ut till enskilda näringsidkare/taxitrafikidkare.

När det gäller persontransport med färre än 9 personer (dvs taxiverksamhet) finns ingen särskild EU-lagstiftning på området, utan där gäller bestämmelserna i den åländska landskapslagen om yrkestrafik till den del de handlar om allmänna bestämmelserna samt särskilda bestämmelser om persontransporttillstånd.

Lastbil

För att transportera varor och gods med motorfordon som väger minst 3 500 kg i kommersiell befordran måste transportören ha trafiktillstånd. Om transportören i sin näringsutövning däremot distribuerar enbart egna varor eller transporterar egna maskiner behöver man inte ha trafiktillstånd. Tillstånd kan beviljas både privatpersoner och bolag eller andra sammanslutningar.

Buss

Trafiktillstånd för buss måste sökas för alla yrkesmässiga persontransporter på Åland som sker med motorfordon byggda och utrustade på sådant sätt att de är lämpliga att transportera fler än nio personer, inklusive föraren, och avsedda för detta ändamål, bedriver persontrafik för allmänheten eller särskilda användarkategorier mot ersättning som betalas av de transporterade personerna eller av organisatören.

Trafiktillståndet (både när det gäller buss och lastbil) ska medföras i fordonet i original och ska på begäran uppvisas för polisen. Om transportören inte kan visa upp ditt trafiktillstånd ska polisen avbryta transporten, om inte godset (eller passagerare) tar skada av en sådan åtgärd eller andra särskilda skäl föreligger.

Rekommendationer för företag som har flera trafiktillstånd

Med anledning av ovanstående regelverk kan det finnas en viss utmaning för större firmor som har flera lastbilar, varav en del utför beställningstrafik där yrkestrafiktillstånd krävs och en del utför endast transporter för internt bruk. En sådan firma ska ha trafiktillstånd för de fordon som utför beställningstrafik, men firman kanske inte har trafiktillstånd för de lastbilar som kör för interna transporter och som distribuerar egna varor eller transporterar egna maskiner. För att polisen i fält ska veta vilka lastbilar i firman som utför beställningstrafik rekommenderar landskapsregeringen att en lista (som undertecknad av trafikansvarig) finns i varje lastbil där det anges vilka lastbilar med registernummer som utför beställningstrafik och vilka som utför interna transporter. Det måste dock påpekas att om polisen i fält bedömer att en lastbil utför sådan beställningstrafik som kräver trafiktillstånd och att den vid en kontroll saknar ett trafiktillstånd i original ska polisen i enlighet med 11 § i landskapslagen om yrkesmässig trafik avbryta transporten.